Nr 10. Kraków, niedziela 22 maja 1910. Rok III.

ROBOTNIK DRZEWNY

ORGAN ZWIĄZKU ROBOTNIKÓW DRZEWNYCH W AUSTRYI

WYCHODZI CO DRUGĄ NIEDZIELĘ.

Warunki prenumeraty: w Austryi: rocznie 4 kor., półrocznie 2 kor., kwartalnie 1 kor.; w Niemczech: rocznie 5 m.; w innych krajach: rocznie 7 fr. Numer pojedynczy 20 h.

Ogłoszenia: za każdy wiersz drobnem pismem (petitem) 30 halerzy.
Adres Redakcyi i Administracyi: Kraków, Zwierzyniecka 10, I. p.
Rachunek Związku Robotników drzewnych w pocztowej Kasie oszczędności Nr 34330.

Sprawozdanie Związku Robotników drzewnych za rok 1910.

Mamy za sobą dwa ciężkie lata, lata kryzysu, który panował w r. 1908 a oddziaływał jeszcze w r. 1909. Wskutek złej konjunktury i bojkotu stolarzy i tapicerów w Wiedniu i Meranie wielu utraciło pracę, wskutek czego wymagania członków związku się zwiększyły i wpłynęły dość znacznie na stan związku. Wskutek braku pracy i bojkotów wzmogły się podróże, a ponieważ w Austryi ich bojkotowano, wyjeżdżali za granicę i straceni są dla związku lub też trudno im było płacić wkładki i potracili prawa członków. Oczywiście nie mogło to pozostać bez wpływu na stan finansowy związku.

Z końcem roku 1908 skonstatowano ubytek członków. Sprawozdanie za rok 1908 wykazuje to tylko pośrednio, ale obecnie niestety musimy wprost ubytek ten skonstatować. Z końcem r. 1908 było 31.818 członków, dnia 31 grudnia r. 1909 było tylko 29.187 członków. Jestto znaczny ubytek i będzie rzeczą członków powetować tę stratę niezmordowaną agitacyą.

Porównanie liczby członków z latami poprzednimi daje następujący obraz:

Ruch członków.

	1905	1906	1907	1908	1909
Liczba czł.	23.342	28.596	31.249	31.818	29.187

					ubytek
Wiedeń .	4010	1765	650	238	809
Prowincya	7360	3489	2003	331	1822
	11.370	5254	2653	569	2631

Stosunek ilości członków pomiędzy Wiedniem a prowincyą daje następujący obraz:

	Stan członków 1906	%	Stan członków 1907	%
Wiedeń .	13.445 =	47·01	14.095 =	45·10
Prowincya	15.151 =	52·99	17.154 =	54·90
Razem .	28.596 =	100·00	31.249 =	100·00

	Stan członków 1908	%	Stan członków 1909	%
Wiedeń .	14.333 =	45·05	13.524 =	46·33
Prowincya	17.485 =	54·95	13.663 =	100·00
Razem .	31.818 =	100·00	29.187 =	53·67

Okazuje się więc, że procentowy stosunek wypadł na korzyść Wiednia, albowiem ubytek członków na prowincyi jest znacznie większy aniżeli w Wiedniu.

W stosunku do roku ubiegłego widzimy wzrost w następujących zawodach: szczotkarzy przybyło 39, robotników tartakowych 189, robotników instrumentów muzycznych 4, grzebieniarzy 57, koszykarzy i robotników w pracowniach wózków dziecięcych 171, kobiet 11. Ubyło natomiast 61 (Bauanschläger), 48 tokarzy, 318 robotników maszynowych, 60 skrzyniarzy, 11 robotników w fabrykach pudełek ozdobnych, 170 tapicerów, 1298 stolarzy, 2 pozłotników, 65 kołodziejów, 420 robotników pomocniczych i 649 różnych zawodów.

Zestawienie członków wedle zawodów.

ZAWÓD	Stan z dnia 31/12 1909 Wiedeń	Prowincya	Razem
Stolarze budowlani . .	367	28	395
Tracze	12	471	483
Szczotkarze	90	233	323
Tokarze drzewni	234	322	556
Robotnicy przy maszynach do obrab. drzewa	509	789	1298
Grzebieniarze	238	26	264
Kuferkarze	132	45	177
Robotnicy wyrabiający wózki dziecinne . . .	234	26	260
Robotnicy wyrabiający instrumenta	899	51	950
Pudełkarze	116	1	117
Tapicerzy	507	308	815
Stolarze	9138	11565	20703
Pozłotnicy	162	145	307
Kołodzieje	357	198	555
Pomocnicy	317	540	857
Różne zawody	39	620	659
Kobiety	173	295	468
Razem	13524	15663	29187

Stan członków

poszczególnych krajów wykazuje następująca tabela, która zarazem podaje klasy wkładek członków.

KRAJ	Liczba grup miejscowych	Liczba członków: mężczyzn I. klasa	mężczyzn II. klasa	kobiet I. klasa	Razem
Wiedeń . . .	44	8796	4555	173	13524
Austrya Dolna	30	1289	255	62	1606
„ Górna	12	488	187	2	677
Czechy . . .	92	4947	711	133	5791
Bukowina . .	4	92	45	—	137
Dalmacya . .	1	40	4	—	44
Galicya	**20**	**885**	**179**	**1**	**1065**
Karyntya . .	4	296	101	—	397
Kraina . . .	1	260	12	—	272
Pobrzeże . . .	4	247	17	—	264
Morawa . . .	41	1676	300	43	2019
Salzburg . . .	9	175	46	—	221
Śląsk	12	479	163	48	690
Styrya	19	740	361	6	1107
Tyrol	15	752	194	—	946
Przedaurania .	5	117	28	—	145
Pojed. członk.	—	112	170	—	282
Razem . . .	313	21391	7328	468	29187

Wzrost, względnie ubytek w poszczególnych krajach zaznacza się, jak następuje: Wzrost: Bukowina 4, Dalmacya 12, Karyntya 6, Kraina 47, Śląsk 43, Styrya 11. Ubytek: Wiedeń 809, Austrya dolna 206, Austrya górna 52, Czechy 850, **Galicya 258,** Istrya 29, Morawy 366, Salzburg 23, Tyrol 74, Kraj przedarlański 7.

Wedle klas widzimy ubytek: w 1 klasie 1447, w 2 klasie 1195 kobiet przybyło 11. Więcej tedy ubytku zaznacza klasa 1 niż 2.

Z końcem r. 1908 liczył związek 318 grup miejscowych i stacyi płatniczych, podczas gdy w r. 1909 było tylko 313 grup i stacyi, więc ubytek o 5. Nowych grup i stacyi utworzono 13, rozwiązano względnie zawieszono 18. Członkowie 2 grup przyłączyli się do związku robotników rolnych i leśnych.

Na życzenie ostatniego zgromadzenia związku uwzględniono w obecnem sprawozdaniu narodowość członków. Na odnośne kwestyonaryusze wysłane do 313 grup i stacyi płatniczych, odpowiedziało tylko 214 na pytanie, co do narodowości, rezultat więc jest bardzo wątpliwy. Odpowiedź dotyczy jedynie 18.286 na 29.187 członków, które liczył związek na końcu roku, a więc dotyczy jedynie jednej trzeciej członków. Z grup, które odpowiedziały na odnośne pytania, konstatujemy, że było 8578 Niemców, 7719 Czechów, 789 Polaków, 39 Rusinów, 395 Włochów, 491 Słoweńców, 66 Chorwatów i 209 Węgrów. Aczkolwiek te dane nie są zupełne, to przecież ogłosiliśmy je, aby towarzyszom okazać, jaką wagę przykładamy do tych kwestyi.

Agitacya.

W ciągu roku — o ile dane na to starczą — odbyło się 4420 zgromadzeń. Z tych na 336 zebraniach brali udział delegaci centrali, a na 499 zebrań wysłały okręgi referentów. Koszta agitacyi wynosiły 8583 K 85 h; centrale wysłały do kierownictw okręgów 5587 K 28 h, aby im dopomódz w agitacyi. Ponadto związek wydał pismo ulotne w językach: niemieckim, czeskim, polskim i włoskim, i to w sprawie podwyższenia wkładek. Dla członków słoweńskich pojawił się wyciąg odezwy tej w piśmie przeznaczonym dla towarzyszy. Nie możemy podać dokładnego przeglądu działalności okręgów, bo mimo urgensów wielokrotnych nie nadeszły sprawozdania, jak to wykazuje następujące zestawienie:

Siedziba komitetu okręg.	Saldo 1 stycznia 1909 (Koron)	Dochód (Koron)	Rozchód (Koron)	Saldo 31 grudnia 1909 (Koron)	Liczba zgromadzeń
Berno . . .	621·51	450·42	310·05	761·88	23
Bystrzyca .	.	.	.	.	.
Grac . . .	181·92	427·10	501·24	107·78	163
Insbruk . .	.	.	.	.	.
Kraków . .	.	.	.	.	.
Lwów . . .	.	.	.	.	.
Linc . . .	.	.	.	.	.
Mor. Ostr. .	63·22	225·52	259·87	28·87	55
Mär. - Schönberg . .	161·65	117·81	105·25	174·21	11
Praga . . .	1451·45	1112·58	1815·44	748·59	161
Reichenberg	245·27	539·44	535·14	249·57	47
Cieplice . .	92·23	388·72	242·41	238·54	39

Ruch strejkowy.

Był on silniejszym w roku sprawozdawczym, niż w r. 1908. Podamy tylko krótki wyciąg z ogólnego sprawozdania.

Było w roku sprawozdawczym 132 ruchów strejkowych, podczas gdy w roku poprzednim było ich 115. W akcyach tych brało udział 9504 robotników i robotnic (w r. 1908: 5200) w 1008 przedsiębiorstwach (714). Z tego było 110 ruchów zaczepnych a 22 obronnych. Całkowity rezultat osiągnęliśmy w 116, częściowy w 4 wypadkach, bez rezultatu odbyło się 10 strejków, a 2 są jeszcze nieukończone.

Koszty tych ruchów wynosiły 1,348.696 K 86 h, z tego centrala nadesłała 592.921 K 10 h,

a resztę 755.775 K 76 h pokryły fundusze lokalne.

Widzimy tedy, że pomimo niepomyślnej konjunktury było więcej akcyj strejkowych, niż w roku ubiegłym.

Wydaliśmy w roku obecnym na ruchy cennikowe sumy takie, jak dotąd nigdy od czasu istnienia organizacyi.

Zapomogi dla bezrobotnych.

Sumy wypłacone bezrobotnym w r. 1908 nie osiągnęły wysokości takiej, że można przypuszczać, iż wzrost dalszy jest już niepodobnym. Suma ta wzrosła z 216.584 K 20 h na 231.300 K 48 h w roku sprawozdawczym. Przyczynił się do tego bojkot wiedeński.

Od czasu scentralizowania zapomóg dla bezrobotnych tj. od 1 maja 1902 wypłacono bezrobotnym 738.454 K 19 h, a mianowicie:

w roku 1902	2.712·62 K
„ „ 1903	8.596·99 „
„ „ 1904	12.285·61 „
„ „ 1905	50.091·40 „
„ „ 1906	85.881·96 „
„ „ 1907	136.940·93 „
„ „ 1908	216.584·20 „
„ „ 1909	231.300·48 „
razem od 1 maja 1902 do 31 grudnia 1909	738.454·19 K

Poniższa tabela wyjaśnia, w jaki sposób zapomogi rozkładają się na poszczególne branże i na ile dni wypłacono zapomogi. Podajemy nadto tym razem, jak długo członkowie, którzy pobierali zapomogi, należeli do związku.

Zawód	Krajowcy	Cudzoziemcy: Niemcy	Szwajcarya	Węgry	Różni	Razem	Wypłacona suma (Koron)
Tracze	18	.	.	.	.	18	157·72
Szczotkarze . .	47	17	3	17	.	84	677·92
Tokarze . . .	70	21	3	4	3	101	1.342·13
Pudełkarze . .	1	.	.	.	.	1	5·71
Rob. przy maszynach obrabiający drzewo	32	8	1	1	1	43	353 75
Rob. wyrabiający instrum. .	12	5	1	1	.	19	117·72
Grzebieniarze .	4	3	.	.	.	7	53·48
Stolarze wyrabiający paki .	2	.	.	.	.	2	7·70
Koszykarze . .	5	4	1	.	.	10	81·82
Tapicerzy . . .	135	48	18	15	3	219	1.782·90
Stolarze . . .	1975	356	79	100	32	2542	18.864·16
Pozłotnicy . .	15	7	2	4	10	38	165·13
Kołodzieje . .	37	10	3	5	.	55	545·24
Stelmachy . .	.	.	.	.	.	.	.
Różni	71	14	3	7	8	103	557·14
Pomocnicy . .	14	1	.	.	1	16	151·62
Suma 1909	2438	494	114	154	58	3258	24.871·34
1910	2779	804	241	352	110	4286	29.705·68

Następujące zestawienie wyjaśnia udział poszczególnych krajów w zapomogach dla podróżujących:

Rok	Krajowcy	Cudzoziemcy: Niemcy	Szwajcarya	Węgry	Różni	Razem
	w koronach					
1908	21533·60	4682·56	1209·25	1701·63	578·64	29705·68
1909	19844·69	3362·81	729·52	657·39	276·93	24871·34

Tabela wypłaconych wsparć dla bezrobotnych w roku 1909.

ZAWÓD	Wiedeń: Liczba wsparć po 1 rok.	po 3 lat.	po 5 lat.	Ogółem	Ilość dni	K	h	Prowincya: Liczba wsparć po 1 rok.	po 3 lat.	po 5 lat.	Ogółem	Ilość dni	K	h	Wiedeń i prowincya razem K	h
Malarze budowlani .	81	111	89	281	6.312	12.820	03	26	.	1	27	592	1.030	60	13.850	63
Tracze	.	.	.	.	.	.	.	121	17	1	139	2.677	4.587	48	4.587	48
Stolarze meblowi . .	.	.	.	.	.	.	.	13	5	1	19	405	726	45	726	45
Szczotkarze	19	11	6	36	582	1.127	72	9	4	2	15	294	551	57	1.676	29
Pudełkarze	5	11	.	16	242	462	02	.	.	.	.	.	.	.	462	02
Tokarze	34	21	24	79	1.411	2.746	29	32	27	2	61	1.135	2.084	84	4.831	13
Robotnicy maszynowi	71	47	47	165	3.085	6.062	19	31	12	11	54	1.539	3.041	70	9.103	89
Rob. fortepianowi . .	51	21	14	86	1.494	2.756	06	7	3	2	12	244	470	64	3.226	70
Grzebieniarze . . .	17	11	3	31	555	1.018	97	.	.	.	.	.	.	.	1.018	97
Stolarze rob. paki .	21	9	6	36	692	1.298	94	.	.	.	.	.	.	.	1.298	94
Koszykarze	4	3	3	10	179	357	01	1	.	.	1	16	26	64	383	65
Pakierzy mebli . . .	15	4	.	19	293	515	66	.	.	.	.	.	.	.	515	66
Tapicerzy	73	50	32	155	3.027	5.863	27	58	16	11	85	1.498	2.732	46	8.595	73
Stolarze	933	781	562	2276	42.303	82.885	74	1342	754	422	2518	41.830	79.525	87	162.411	61
Pozłotnicy	13	21	15	49	1.15	2.394	86	7	14	12	33	670	1.380	20	3.775	06
Kołodzieje	56	36	10	102	1.743	3.241	83	13	6	2	21	382	699	64	3.941	47
Robotnicy lasowi . .	.	.	.	.	.	.	.	78	32	.	110	1.174	2.046	38	2.046	38
Cieśle	.	.	.	.	.	.	.	18	3	.	21	469	806	—	806	—
Pomocnicy	55	15	4	74	1.552	2.789	68	60	19	1	80	1.458	2.585	43	5.375	11
Różne zawody . . .	6	6	1	13	337	638	30	33	4	3	40	681	1.211	50	1.849	80
Kobiety	.	.	.	28	461	422	21	.	.	.	25	447	392	30	814	51
Razem . . .	1454	1158	816	3456	65.419	127.400	78	1849	916	471	3261	55.511	103.899	70	231.300	48

Tak się rozdzielają wypłacone zapomogi, jak na to wskazuje następujące zestawienie:

Koron .	85.881·96	130.940·93	216.584·30	231.300·48
Członkom	3.664	7.028	6.944	7.717
za dni .	52.564	84.812	118.409	120.930

Przeciętnie wypadło:

	1906	1907	1908	1909
wsparcie dla 1 członka	23·44	18·63	31·20	34·44
za dni	21	15	17	18

Zapomogi dla podróżujących.

Zmniejszyły się one w ostatnim roku. Przyczynił się do tego ruch bojkotowy i zwiększone zapomogi bezrobotnych, tak samo zrównanie zapomogi na 1 kor. 40 hal. dziennie nie pozostało bez wpływu. Liczba podróżujących zmniejszyła się znacznie, a mianowicie z 4286 w r. 1908 na 3258 w r. 1909.

Następująca tabela unaocznia udział podróżujących wedle branż i wyjaśnia, czy podróżni są członkami związku naszego lub obcokrajowego:

Następujące zestawienie wykazuje, do jakiej wysokości poszczególni podróżni pobierali wsparcie:

		aż do 2 kor.	2—5	5—10	10—15	15—20	20—25	25—30	30—40	40—50	50—72	72—98
1908	Krajowi	724	781	593	242	138	93	69	76	34	25	4
	Cudzoziem	504	442	290	154	45	32	17	13	7	3	—
1909	Krajowi	720	675	372	230	139	85	60	70	25	60	2
	Cudzoziem	231	259	187	68	33	20	8	11	2	—	1

Koszta przesiedlenia.

Z powodu braku pracy mniej było przenosin w roku sprawozdawczym niż w poprzednich latach, wskutek czego, wydatki były mniejsze. Wybrano na ten cel 7718 kor. 10 hal., kiedy w roku poprzednim wydano na to 8093 kor. 86 hal.

Stosunek do roku poprzedniego był następujący:

	1906	1907	1908	1909
Należytość	5996·51	10.781·88	8093·86	7718·10
dla członka	234	398	236	203

Zapomogi dla rezerwistów.

W r. 1909, kiedy wychł konflikt z Bośnią, wydawało się, że wielu członków musi pójść do Bośni, wydawało się, że zapomogi na ten cel wzrosną znacznie. Okazało się jednak, że zmalały one o 116 koron w stosunku do roku 1908. Wypłacono

1905	1906	1907	1908	1909
w koronach				
2970	5860	10.180	10.680	10.570

Porada prawna.

W roku sprawozdawczym wygotowano w sekretaryacie członkom 187 skarg i innych pism. Z poniższego zestawienia widocznym jest też wynik poszczególnych skarg, oczywiście o ile członkowie uważali za konieczne podać te wyniki. Jak widać, nawet co do podawcy wytoczonych skarg nie podanie wyniku, co zawsze jeszcze wskazuje na ogromną indolencyę członków, aczkolwiek w każdym wypadku zwrócono uwagę członków na podanie wyników. Byłoby koniecznem, by się członkowie pod tym względem poprawili.

Następujące skargi podano do sądu przemysłowego:

	Wyrok: pomyślny	niepomyśl.	nieznany	razem
Skargi z powodu 14 dniowego wypowiedzenia	22	8	31	61
dtto oraz wstrzymanie wypłat .	7	1	6	14
Skargi z powodu wstrzymania wypłaty	21	5	28	54
dtto oraz niewydania świadectw	.	.	2	2
Skargi z powodu wstrzymania zapłaty i niewyd. książki rob.	2	.	.	2
Skargi z pow. wstrzymania akord. „ „ „ książki	7	8	13	28
Robotnicy i odszkodowania za stracony czas	6	1	4	11
Skargi do Sądu powiatowego o dozwolenie egzekucyi . . .	2	.	11	13
Skargi do Sądu powiatowego z powodu obrazy czci . . .	.	.	2	2
Razem . . .	67	23	97	187

Oprócz tego odesłano członków w 97 wypadkach do adwokatów, kiedy sekretaryaty nie mogły załatwić sprawy. Koszta porady prawnej wynosiły 6499 koron 21 hal.

Pośrednictwo w pracy.

Zawód	Zgłoszono miejsc	Zgłosiło się do pracy	Umieszczono w pracy
Pasowacze na budow. .	64	609	62
Stolarze budowlani . .	329	1038	302
„ meblowi . . .	1076	3554	994
„ od mebli wyśc.	141	305	112
„ galanteryjni . .	41	139	35
Różne	556	1158	532
Kuferkarze	4	67	2
Robotnicy maszynowi .	211	367	211
Tokarze	30	180	29
Kołodzieje	—	144	—
Szczotkarze	2	45	2
Robotnicy etui	2	11	2
Rob. w fabr. grzeb. . .	—	46	—
Rob. instr. muzycznych .	—	115	—
Pakierzy meblowi . . .	11	34	9
Tapicerzy	336	546	325
Pozłotnicy	37	156	31
Pomoc	10	105	10
Robotnice	—	24	—
Różne	1	35	1
Razem	2851	8678	2659

Porównując sprawozdanie z pośrednictwa w pracy za lata 1908 i 1909, widzimy, że w roku sprawozdawczym wpłynęło o wiele więcej wolnych miejsc i o wiele więcej takowych obsadzono, co wskazuje na żywszy ruch interesów.

Jeżeli jednak pozostaniemy przy roku 1909, to zobaczymy, że okoliczność ta odnosi się do drugiego półrocza, a więc do czasu, gdy walka stolarzy o płacę już się zakończyła. Widzimy tu nawet, że w pewnych czasach nie można było spełnić życzeń przedsiębiorców, ponieważ brakowało robotników, mimo, iż inseratami przedsiębiorców dało się zbałamucić wielu kolegów, którzy przybyli do Wiednia. Liczba członków bezrobotnych była przeto niższa, niż w roku poprzednim. Pośrednictwo w pracy przedstawia się w cyfrach, jak wykazuje zestawienie na poprzedniej stronicy.

Przy wymienionych w powyższem zestawieniu zawodach, w których nie zgłoszono żadnych miejsc, istnieją własne pośrednictwa pracy, z którego niema żadnego sprawozdania.

Z 2659 umieszczonych w pracy członków było bez pracy:

344	dłużej	niż	1	tydzień
137	„	„	2	tygodnie
70	„	„	3	„
39	„	„	4	„
34	„	„	5	„
25	„	„	6	„
25	„	„	7	„
11	„	„	8	„
14	„	„	9	„
4	„	„	10	„
2	„	„	11	„
6	„	„	12	„
2	„	„	13	„
3	„	„	14	„
13	„	„	15	„

1931 członków było bez pracy mniej niż jeden tydzień.

W porównaniu z poprzedniemi latami przedstawia się pośrednictwo pracy następująco:

	1905	1906	1907	1908	1909
Zgłoszono miejsc	1438	1564	2104	2151	2851
Zgłosiło się do pracy	5505	7077	7699	9193	8678
Umieszcz. w pracy	1278	1391	1857	2085	2659

Wsparcia dla chorych.

Wsparcie dla chorych jest obok wsparcia dla bezrobotnych tą gałęzią wsparcia, która związek obciąża najbardziej. Wsparcia te wzrosły w ostatnich latach tak niesłychanie, iż zdawało się, że uchwalone na ostatnim Kongresie związku podwyższenie wkładek na fundusz dla chorych z 12 h. na 14., względnie z8 na 10 h. nie wystarczy na zaspokojenie wszystkich potrzebujących. Gdyby sprawozdanie za rok 1910 co do funduszu dla chorych miało być tak samo niepomyślnem, jak w roku sprawozdawczym, musiałby najbliższy kongres związku sprawą tą wyczerpująco się zająć.

Liczba członków, którzy w r. 1909 potrzebowali wsparcia w czasie choroby wynosiła 6915 (1908 = 6598). Wypłacono za 161.950 dni (149.234) 151.958 K. 67 h., (134.534 K. 80 h.). Jak widzimy wsparcia dla chorych wzrosły o 17.500 K., podczas gdy wkładki wzrosły tylko o 4270 K.

Ale także i wsparcia pogrzebowe w stosunku do roku poprzedniego wzrosły znacznie. Wynosiły one 8185 K. podczas gdy w r. 1908 6510 K. Ten wzrost w wydatkach musiał być naturalnie pokrytym z funduszu rezerwowego.

Podczas gdy wsparcia dla chorych u robotników znacznie wzrosły, u robotnic w tym roku spadły. Liczba robotnic, które otrzymały wsparcie, spadła z 157 w r. 1908 na 128 w r. 1909, względnie 4284 dni na 3957 dni w pieniądzach z 2310 K. 40 h. na 2159 K. 37 h. Mimo to i tu wypłacona suma przewyższała sumę wpłaconych wkładek.

Należy tu nadmienić, iż na prowincyi pojedynczy funkcyonaryusze wypłacili więcej wsparcia, aniżeli się członkom należało. Towarzysze powinni przecież uważać na to, aby pracować z większą sumiennością i nie narażać lekkomyślnie na szkodę związku i resztę członków. Funkcyonaryusze mają obowiązek nie tylko uwzględniać słuszne prawa członków, lecz także chronić organizacyę przed szkodą. Członkowie nie mają niestety w bardzo wielu wypadkach na tyle zrozumienia, aby funkcyonaryuszom zwrócić uwagę na to, że czas wsparcia już dla nich minął.

Niżej podana tabela daje nam pogląd na wsparcia dla chorych wypłacone w roku sprawozdawczym.

Wypłacone wsparcia dla chorych za rok 1909.

Za czas	Mężczyźni				Kobiety*)			
	Ilość członków	za dni	K	h	Ilość członków	za dni	K	h
Wiedeń								
Do 1 tygodnia	536	2.653	2.536	70	8	38	23	—
„ 2 tygodni	510	5.376	5.047	50	4	90	55	85
„ 3 „	287	5.065	4.921	70	4	74	37	—
„ 4 „	208	5.220	4.943	—	9	247	154	35
„ 5 „	138	4.361	4.165	60	5	154	97	—
„ 6 „	104	4.017	3.849	60	6	262	128	07
„ 7 „	67	3.054	2.940	50	2	94	47	.
„ 8 „	56	2.960	2.844	60	1	51	25	50
„ 9 „	34	2.038	2.958	10	.	.	.	.
„ 10 „	42	2.811	2.679	70	1	68	34	—
„ 11 „	28	2.084	2.019	70	1	76	38	—
„ 12 „	105	8.753	8.266	70	1	84	42	—
„ 13 „	8	701	701	—	.	.	.	.
„ 14 „	7	657	657	—	.	.	.	.
„ 100 dni	15	1.500	1.500	—	.	.	.	.
Razem	2.145	51.250	49.031	40	46	1.238	681	77
Prowincya								
Do 1 tygodnia	1.154	6.354	6.001	—	13	64	32	80
„ 2 tygodni	1.138	12.561	11.898	60	13	158	83	05
„ 3 „	606	10.752	10.142	40	13	253	136	85
„ 4 „	380	9.430	8.940	50	9	232	150	—
„ 5 „	295	9.315	8.779	60	5	161	86	50
„ 6 „	213	8.411	7.811	20	5	190	105	50
„ 7 „	253	7.174	6.747	80	6	278	157	65
„ 8 „	144	7.644	7.246	10	4	214	112	55
„ 9 „	91	5.489	5.218	60	1	63	31	50
„ 10 „	80	5.384	5.131	90	3	205	111	50
„ 11 „	65	4.824	4.550	30	2	148	74	—
„ 12 „	160	13.271	12.417	30	8	664	346	20
„ 13 „	27	2.466	2.292	20	1	89	49	50
„ 14 „	13	1.233	1.186	60	.	.	.	.
„ 100 dni i ponadto	23	2.435	2.403	80	.	.	.	.
Razem	4.642	106.743	100.767	90	82	2.719	1.477	60
Wiedeń	2.145	51.250	49.031	40	46	1.238	681	77
Ogółem	6.787	157.993	149.799	30	128	3.957	2.159	37

*) Łącznie z kosztami połogów.

Prasa zawodowa.

Prasa zawodowa nie znajduje u wielkiej części członków tego uznania i podpory, jakiej potrzebuje, aby spełnić swój cel. Jeżeli członkowie biorą pismo li tylko obowiązkowo, a nie dlatego, aby je czytać, aby się informować o stosunkach w przemyśle drzewnym, to pismo to traci swoją wartość i nie spełnia swego zadania, aby łączyć zarząd z członkami. Na to już w roku poprzednim zwróciliśmy uwagę i musimy to uczynić i teraz. Przedsiębiorcy czytają naszą prasę o wiele pilniej niż członkowie i taktykę swoją stosują podług ogłoszonych sprawozdań. To jedno powinno członkom wystarczyć, aby tym rzeczom poświęcili więcej uwagi i podług tego urządzali swój sposób postępowania.

Nakład „Holzarbeitera“ wynosił z końcem roku sprawozdawczego 21,500, „Drevodelnika“ 9500, a Robotnika drzewnego 1300. Nakład pism w stosunku do poprzedniego roku również spadł, co stoi w związku ze spadkiem liczby członków. „Holzarbeiter“ i „Drevodelnik“ osiągnęły finansową nadwyżkę, podczas gdy do „Robotnika drzewnego“ trzeba było dołożyć z funduszu prasowego 1166·65 koron.

Zarząd grup miejscowych.

W uzupełnieniu ogłoszonych w pismach zawodowych sprawozdań i czynności grup miejscowych i stacyj płatniczych, podajemy również sprawozdanie, jak rozporządziły przekazanemi im kwotami. Niestety, większa część grup miejscowych nie nadsyła wcale sprawozdań, tak, że poniższe zestawienia nie dają dokładnego obrazu. Z 44 grup miejscowych w Wiedniu złożyło sprawozdania 40, z 269 grup miejscowych na prowincyi i stacyj płatniczych 253. Widzimy, że grupy miejscowe w Wiedniu największą część przekazanych im kwot wydają na „Dodatek do wsparć dla bezrobotnych“, podczas gdy na agitacyę wydają śmiesznie małą kwotę, chociaż i tu jest dużo do zrobienia!

Zamknięcie rachunkowe.

Przeglądając zamknięcie rachunkowe, znajdujące się na stronie 4 widzimy przy dochodach, że wpłacone w roku sprawozdawczym wkładki są w stosunku do roku poprzedniego mniejsze o 127.630. Równa się to stracie 2700 członków. Wpisowego było o 3324 mniej niż w roku 1908. Z podwyższonych wkładek, które podług uchwały kongresu związku miały być podnoszone od 1 czerwca 1909, podniesiono 671.634, podczas gdy starych wkładek zapłacono 698.873. Dochody z wkładek i wpisowego wynosiły 477.299 kor. 04 hal. Do tego przychodzą jeszcze procenta per 7165 kor. 40 hal. i różne dochody, wśród których figurują także 50.000 kor., które stosownie do uchwały kongresu związku z funduszu prasowego przekazano funduszowi związku, tak, że fundusz związku ma ogólny dochód 539.844 kor. 44 hal. Ogólne rozchody funduszu związku wynosiły 538.483 kor. 48 h., tak, że nadwyżka dochodów wynosi 1360 kor. 96 hal. Jeżeli jednak weźmiemy pod uwagę rzeczywiste dochody z wkładek i wpisowego, wynosi nadwyżka rozchodów 61.184 kor. 44 h. Ta nadwyżka w rozchodach musi być w tym roku pokryta przez podwyższenie wkładek. Dochodów przypadkowych nie można uwzględnić. W roku przyszłym wynosiła nadwyżka w rozchodach 81.172 kor. 49 hal.

Przy funduszu dla chorych jest stosunek do roku 1908 jeszcze gorszym mimo podwyższenia wkładek. Gdy w r. 1908 nadwyżka w rozchodach wynosiła 24.386 kor. 16 hal., to w tym roku podniosła się na 32.938 kor. 05 hal. To, na cośmy wskazywali w przeszłym roku sprawozdawczym, rzeczywiście nastąpiło: Same wsparcia dla chorych podniosły się o blizko 13 procent, podczas gdy dochody wzrosły zaledwie

Roczne zamknięcie rachunkowe

grup miejscowych Wiednia od 1 stycznia do 31 grudnia 1909 [1]).

Dochody	Kor.	hal.	Rozchody	Kor.	hal.
Wkładki po 6 względnie po 3 hal.	34.074	10	Dodatek do wsparć dla bezrobotnych	2.524	32
Różne dochody	9.085	01	Zapomogi na podróż z kasy lokalnej	1.722	56
			Nadzwyczajne wsparcia	8.394	50
			Wykłady i odczyty	2.309	91
			Agitacya	958	38
			Abonament pism	934	78
			Biblioteka	1.086	40
			Koszta delegacyjne	804	34
			Koszta zarządu (lokal, porto, czyszczenie, materyał piśmienny itd.)	8.564	08
			Różne wydatki	4.623	64
Suma dochodów	48.115	89	Suma rozchodów	56.565	03
Stan kasy 1 stycznia 1909	26.672	91	Stan kasy 31 grudnia 1909	18.223	77
Razem	74.788	80	Razem	74.788	80

[1]) Z 44 grup miejscowych nadesłało sprawozdania 40.

Roczne zamknięcie rachunkowe

grup miejscowych i stacyj płatniczych prowincyi za rok 1909 [1]).

Dochody	Kor.	hal.	Rozchody	Kor.	hal.
Wkładki po 6 względnie po 3 hal.	40.234	99	Dodatek do wsparcia dla bezrobotnych	2.524	32
Różne dochody	9.085	01	Wsparcia na podróż z kasy lokalnej	1.722	56
			Nadzwyczajne wsparcia	8.394	50
			Wykłady i odczyty	2.309	91
			Agitacya	5.340	11
			Abonament pism	2.296	82
			Biblioteka	2 385	31
			Koszta delegacyjne	1.906	43
			Koszta zarządu (lokal, porto, czyszczenie, materyał piśmienny itd.)	11.675	27
			Różne wydatki	12.113	07
Suma dochodów	49.320	—	Suma rozchodów	50.668	30
Stan kasy 1 stycznia 1909	36.816	67	Stan kasy 31 grudnia 1909	35.468	37
Razem	86.136	67	Razem	86.136	67

[1]) Z 269 grup miejscowych nadesłało sprawozdania 253.

Roczne zamknięcie rachunkowe

grup miejscowych i stacyj płatniczych Wiednia i prowincyi za rok 1909 razem.

Dochody	Kor.	hal.	Rozchody	Kor.	hal.
Wkładki po 6 względnie po 3 hal.	74.309	09	Dodatek do wsparć dla bezrobotnych	31.159	42
Różne dochody	23.126	80	Wsparcia na podróż z kasy lokalnej	2.564	42
			Nadzwyczajne wsparcia	14.525	83
			Wykłady i odczyty	6.295	03
			Agitacya	6.298	49
			Abonament ism	3.231	60
			Biblioteka	3.471	71
			Koszta delegacyjne	2.710	77
			Koszta zarządu (lokal, porto, czyszczenie, materyał piśmienny itd.)	20.239	35
			Różne wydatki	16.736	71
Suma dochodów	97.435	89	Suma rozchodów	107.233	33
Stan kasy 1 stycznia 1909	63.489	58	Stan kasy 1 grudnia 1909	53.692	14
Razem	160.925	47	Razem	160.925	47

o 3·3 procent. Oprócz tego należy zaznaczyć przy kosztach pogrzebowych wzrósł o 25 procent. Jeżeli żądania uprawnionych podniosą się w tej mierze, to przy obecnych wkładkach wyjście jest niemożliwe.

Zbytecznem jest omawiać tu pojedyncze gałęzie wsparć, ponieważ towarzysze odnośne cyfry w stosunku do roku poprzedniego co do wzrostu i upadku wsparć, znajdą sami w sprawozdaniu.

Ponieważ w ubiegłym roku kwartalne sprawozdania nie były ogłaszane, chcemy tu krótko wskazać na to, że wsparcia w drugim półroczu spadły, podczas gdy w pierwszym półroczu znacznie były większe, aniżeli w 1908. Poniżej przeciwstawienie do r. 1908, Cyfry w nawiasie odnoszą się do r. 1908. Wsparcia dla bezrobotnych wynosiły: I. kwartał: 102.482 kor. 48 hal. (91.711 kor. 47 h.), II. kwartał 55.848 kor. 20 h. (46.623 kor. 42 hal.), III. kwartał 27.904 kor. 33 h. (28.798 kor. 04 h.), IV. kwartał 45.065 kor. 47 hal. (49.451 kor. 27 hal.). Wsparcia na podróż: I. kwartał 3633 kor. 83 hal. (4996 kor. 16 hal.), II. kwartał 7143 kor. 09 h. (8184 kor. 96 h.), III. kwartał 7908 kor. 36 h. (10.481 kor. 51 hal., IV. kwartał 4186 koron 06 halerzy (6043 kor. 05 hal.). Wsparcia dla chorych: I. kwartał 43.921 kor. 99 hal. (35.771 kor. 79 h.), II. kwartał 41.471 kor, 50 hal. (30.741 kor. 51 hal.), III. kwartał 35.453 koron 97 halerzy (33.763 kor. 10 hal.), IV. kwartał 31.111 kor. 21 hal. (34.259 kor. 40 hal.). Jak widzimy, jest między wydatkami na wsparcia a pojedynczymi kwartałami dość wielka różnica. Z pośród reszty wydatków należy podnieść koszta zarządu, które wzrosły, co dziać się będzie przez wszystkie lata z powodu wewnętrznego wyposażenia związku. Wydatki na cele kształcące spadły, ponieważ nie używa się więcej tak wiele pism a również sposób zarachowania za wydane książki, inny jest stosownie do uchwały ostatniego kongresu związku.

Fundusz delegacyjny, który uchwałą ostatniego kongresu związku został zniesiony, wykazał jeszcze 6074 kor. 50 hal. dochodu, rozchodu na kongres związku zaś 13.925 h. Z końcem roku pozostało jeszcze w tym funduszu 1277 kor. 21 hal., które zostaną przelane do funduszu związku.

Aby mieć obraz finansowego stanu pojedynczych funduszów, wystarczy jeden rzut oka na stan tychże w dniu 1 stycznia względnie 31 grudnia w zamknięciu rachunkowem. Miejmy nadzieję, iż przy końcu bieżącego roku będziemy mieli przed sobą pomyślniejszy obraz.

Przy funduszu związkowym mogłoby się to zdarzyć, ale co do funduszu dla chorych, należy bardzo wątpić, ponieważ stawiane wymagania raczej się zwiększają, niż zmniejszają.

Jeżeli rzucimy okiem na całe sprawozdanie roczne, możemy być działalnością naszą zupełnie zadowoleni, ponieważ tyle wsparć nie udzielono w żadnym innym roku, jak w roku sprawozdawczym. Nie możemy jednak ukrywać, iż przy takich wymaganiach, gdyby się one miały powtarzać całe lata, musimy wytężyć wszystkie siły, aby utrzymać równowagę. A stać się to może jedynie przez ustawiczną, systematycznie uprawianą agitacyę. Wykorzystajmy więc obecną, korzystniejszą konjunkturę dla wzmocnienia naszej organizacyi, dla uzbrojenia się do przyszłych walk na polu społecznem i politycznem. **Zarząd związku.**

V. Kongres zawodowy.

W sali Narodnego Domu odbył się w dniach 15 i 16 bm. V. Kongres organizacyi zawodowych w Galicyi. W zjeździe wzięło udział 144 delegatów; zastąpione były: centralne organizacye przez 107 delegatów, komisya zawodowa 5, związki krajowe 6, organizacye miejscowe 4, komisya oświatowa 1, posłów do Rady państwa 5, (tow. Daszyński, Hudec, Moraczewski, Lieberman i Wityk) Komitet wykonawczy P. P. S. D. 1, Komitet wykonawczy U. P. S. D. 1, państwowa komisya zawodowa 1, (tow. Domes), centralne związki państwowe 2 (drzewni i tytoniowi, tow. Richter i Patterman), sekretaryat krajowy 3 (tow. Żuławski, Łapiński, Topinek), prasa partyjna 8. Dwa mandaty unieważniono.

Sekretarz zawodowy tow. Żuławski powitał delegatów i otworzył zjazd.

Do prezydyum wybrano tow. Bobrowskiego (Kraków), Kuśnierza (Lwów), Branowitzera (Przemyśl); sekretarzami: tow. Błaża (Drohobycz), Wolmana (Przemyśl).

Tow. poseł Lieberman witał zjazd imieniem robotników przemyskich, wspomniał o toczącej się obecnie walce robotników budowlanych w Przemyślu, życząc im zwycięztwa i wyraził na końcu nadzieję' że delegaci wyjadą z Przemyśla z wrażeniem, że gościli u swych braci.

Tow. poseł Wityk przemówił imieniem U. P. S. D. Wszkazując na coraz silniejsze organizacye przedsiębiorców, wzywa do utrzymania wspólnej organizacyi centralnej.

Tow. Domes (państwowa kom. zawod.): Przybyliśmy na zjazd, aby rozpatrzyć, jakie poczyniliśmy postępy i szukać dalszych dróg do pomyślnego rozwoju ruchu zawodowego. Mam przekonanie, że wynik obecnego zjazdu będzie pomyślny i przyniesie należyte owoce. Następnie witali zjazd tow. Richter imieniem centr. związku państw. robotników drzewnych, tow. dr. Buber imieniem Ż. S. D., tow. Klemensiewicz, imieniem K. W. P. P. S. D., tow. Czapiński imieniem komisyi oświatowej, poczem przystąpiono do wyboru komisyi mandatowej. Wybrano tow. Tokarza (Kraków), Sołyka i Stengla (Lwów), Siegmana (Przemyśl). Przyjęto następujący porządek dzienny: 1) Sprawozdanie sekretaryatu zawodowego za czas 1907 do 1909. 2) Organizacya i agitacya. 3) Akcye cennikowe i strejki. 4) Ubezpieczenie społeczne robotników. 5) Wnioski.

V. Sprawozdanie Sekretaryatu.

Do pierwszego punktu porządku dziennego zabiera głos tow. Żuławski. Stosunki w kraju nie zmieniły się o wiele od naszego ostatniego zjazdu; miasta prowincyonalne pozostały nadal bez przemysłu, o czem najlepiej przekonać się

możemy z cyfr ubezpieczonych w kasach chorych robotników, W tych warunkach była robota agitacyjna i organizacyjna bardzo utrudniona zwłaszcza, że istniejący u nas przemysł zatrudnia najwięcej robotników niekwalifikowanych.

Brak oświaty i ciemnota są jednym z głównych powodów, że organizacye założone w odosobnionych centrach przemysłowych nie utrzymują się, jak np. w Sasowie i Monasterzyskach, tak że większa część zorganizowanych robotników ogranicza się na Lwów i Kraków. Lata sprawozdawcze są latami kryzysu, które podkopały organizacye na Zachodzie: nas ten kryzys tak silnie nie dotknął, gdyż nie mamy rozwiniętego przemysłu. My z ubiegłego czasu możemy być względnie zadowoleni, gdyż **orzganizacye wykazują przyrost 4715** członków. W roku 1909 było zorganizowanych w Galicyi 12.805 robotników, w r. 1907 — 12.555, w r. 1909 — 16.079 w r. 1909 — 17.520. W tym roku mamy do zaznaczenia dalszy przyrost członków. Tak np. kolejarze, których do końca 1909 było zorganizowanych 4.300, obecnie wykazują przyrost 1700 członków. Liczba grup miejscowych wynosi 233. W pojedynczych zawodach przedstawia się przyrost i upadek w następujący sposób:

Zawód	31. XII. 1906	31. XII. 1909
Piekarze	410	447
Murarze	1000	1399
Pomoc budowlana . .	—	12
Górnicy	707	413
Rzeźbiarze	41	20
Browarnicy	72	46
Introligatorzy	202	265
Drukarze	876	984
Pomoc drukarska . . .	176	218
Teatralni	—	68
Kolejarze	3335	4300
Metalowcy	983	1441
Huta szkła	5	—
Złotnicy	—	23
Handlowcy	278	226
Transportowi	80	190
Drzewni	1111	1069
Kapelusznicy	64	42
Kelnerzy	—	190
Urzędnicy Kas chorych	—	45
Kuśnierze	27	56
Garbarze	—	135
Litografowie	—	46
Malarze	268	204
Młynarze	29	18
Chemiczni	268	633
Fotografowie	—	42
Urzędnicy prywatni . .	294	294
Fryzyerzy	43	28
Rymarze	27	—
Rzeźnicy	187	89
Krawcy	806	540
Szewcy	343	174
Kamieniarze	—	330
Tytoniowi	217	735
Tkacze	291	422
Kaflarze	235	231
Cieśle	—	276
Ceglarze	8	80
Cukiernicy	176	247
Inne zawody	253	1546

Z końcem roku 1909 było zorganizowanych w organizacyach centralnych 15.805, w organizacyach miejscowych 1715. W ostatniem trzechleciu założono 130 grup miejscowych, stracono 83 grup. Przyrost powstał przez stworzenie nowych organizacyj i zawodów; istniejące organizacye nie wykazują żadnego przyrostu. Ubytek 83 grup ma swą przyczynę w braku sił miejscowych do prowadzenia pracy organizacyjnej, a ponowne organizowanie natrafia już na trudniejsze warunki. Robotników zatrudnionych w przemyśle w Galicyi jest przeszło 120.000, z końcem r. 1906 było 10 prc. zorganizowanych, w roku 1909 zaś 14 prc. Widzimy zatem, że organizacye rosną i praca nasza nie idzie na marne.

Mowca w dalszym ciągu, powołując się na uchwałę ostatniego zjazdu zawodowego, potępia zakładanie organizacyj krajowych, gdyż ta forma organizacyj jest już dla nas nieodpowiednią, są one bowiem bezsilne i nie mogą posiadać odpowiednich funduszów strejkowych. Wyjątkowo można je zakładać dla tych zawodów, dla których nie istnieją organizacye centralne, jak np. w ostatnich czasach robotnicy magazynów wojskowych założyli **po porozumieniu się** z sekretaryatem zawodowym organizacyę krajową.

Z poniżej przytoczonych dat zobaczymy, co w ostatniem trzechleciu dały organizacye członkom. Przeprowadzono 80 akcyj, interesowanych było 11.347 robotników. W 62 wypadkach przyszło do walki, 18 akcyj odbyło się bez strejku. Liczba strejkujących robotników wynosiła 9185, w akcyach bez strejku brało udział 2162 robotników. W 75 wypadkach osiągnięto bądź to całkowity, bądź częściowy wynik; tylko 5 akcyj

Zamknięcie rachunkowe Związku Robotników drzewnych w Austryi

od 1 stycznia do 31 grudnia 1909 r.

Dochody	Koron		
I. Fundusz związkowy.			
Wkładki:			
660.447 wkład. po 40 h.	264.178·80		
687.956 „ „ 30 „	206.386·80		
11.187 „ „ 15 „	1.678·05		
10.917 „ „ 12 „	1.310·04		
5.594 wpis. po 50 „	2.797·—		
3.343 „ „ 25 „	835·75		
141 „ „ 30 „	42·30		
137 „ „ 20 „	27·40		
105 duplik. „ 30 „	31·50		
57 „ „ 20 „	11·40	477.299·04	
Procenta.			
Procenta od effektów .	4.247·24		
„ kasy oszczęd.	2.918·22	7.165·46	
Różne dochody:			
Z fund. pism zawod. .	50.000·—		
Dochód kurs.	1.875·10		
„ z kalendarza .	836·80		
Subwencya z H. f. A.	150·—		
Różne dochody . . .	2,518·04	55.379·94	539.844·44
II. Fundusz chorych.			
Wkładki:			
500.625 wkład. po 14 h.	70.087·50		
514.884 „ „ 12 „	61.786·08		
11.194 „ „ 10 „	1.119·40		
10.917 „ „ 8 „	873·36		
Różne dochody . . .	65·84	—	113.932·18
III. Fundusz delegacyjny.			
Wkładki:			
60.745 wkładek po 10 h.	—	—	6.074·50
IV. Fundusz wydawniczy.			
Od grup miejscowych	420.50	—	
Abonament i sprzedaż pojedyncza	70.402·81		
Inseraty	1.128·81		
Broszury i protokoły .	773·48		
Procenta	879·37	—	73.604·97
Suma dochodów . .	—	—	753.456·09
Stan majątku d. 1 stycznia 1909 r.:			
a) fundusz związkowy	57.830·09		
b) „ chorych .	60.314·35		
c) „ delegacyjny	9.128·40		
d) „ wydawniczy.	73.987·99	—	201.260·83
Razem . .	—	—	954.716·92

Wydatki	Koron		
I. Fundusz związkowy.			
Zapomogi:			
Zapomogi dla bezrobot.	231.300·48		
„ na podróżnych. .	24.871·34		
Koszta przesiedlenia .	7.718·10		
Zapomogi dla rezerw. .	10.570·—		
„ nadzwyczaj.	4.364·33		
Obrona prawna . . .	6.499·21	285.323·46	
Wydatki na kształcenie.			
Wykłady i odczyty . .	1.368·60		
Biblioteka	2.819·36		
Pisma zawodowe i abonament pism . . .	75.097·—	79.284·96	
Koszta agitacyi.			
Koszta zgromadzeń . .	4.814·45		
Przekazano zarządom krajowym	5.587.28		
Zapomogi dla sekretaryatów	320·—	10.721·73	
Koszta administracyi:			
Prowizye kasyerów .	8.918·35		
Pensye i odszkodowan.	30.067·—		
Koszta administracyi .	25.897·67		
	64.883·02		
Wkładka na koszta zarządu z fund. chorych	6.726·56	58.156·46	
Wkładki do organizacyi:			
Do komisyi zawodowej w Wiedniu . .	8.786·10		
Do komisyi zawodowej w Pradze . . .	1.617·49		
Do Unii międzynarod.	921·97		
Do funduszu solidar. .	6.716·34	18.041·90	
Wkładki adm. dla grup miejsc. (6 h. wzgl. 3 h. wkładka)	—	80.585·76	
Różne wydatki:			
Odpis. od inwent. i bibl.	5.143·48		
Różne wydatki . . .	1.225·73	6.369·21	538.483·48
II. Fundusz chorych.			
Zapomogi dla chorych	151.958·67		
Koszta pogrzebowe . .	8.185 —		
Wkładka do kosztów zarządu	6.726·56	—	166.870·23
III. Fundusz delegacyjny.			
Koszta delegacyjne . .	—	—	13.925·69
IV. Fundusz wydawniczy.			
Koszta druku	32.228·94		
Redakcya	7.440·—		
Administracya . . .	4.574·—		
Ekspedycya	8.349·73		
Marki i porto	4.463·50		
Abonament pism . .	385·50		
Honorarya	661·17		
Koszta delegacyjne . .	361·05		
Obrona prawna . . .	50·—		
Do fund. Związku . .	50.000.—		
Zapomogi	200.—		
Różne koszta zarządu .	2.272·53	—	110.986·42
Suma wydatków .	—	—	830.265·82
Stan majątku dn. 31 grudnia 1909 r.:			
a) fundusz związkowy	59.191·05		
b) „ chorych .	27.376·30		
c) „ delegacyjny	1.277·21		
d) „ wydawniczy.	36.606·54	—	124.451·10
Razem . .	—	—	954.716·92

Stan majątku.

AKTYWA	Koron		
I. Gotówka w kasie.			
W Centrali	1823·76		
W grupach miejscowych	16.450·42		18.274·18
II. Depozyta.			
Wkładki w Kasie Oszczędności . . .	48.623·16		
Obrót czekowy . . .	1462·45		50.085·61
III. Inwentarz.			
Inwentarz i biblioteka Po odpisaniu			20.298·84
IV. Należytości.			
Pożyczki			34.992·47
V. Różne.			
Procenta do 31 grudnia 1909 r. . . .			800·—
Razem . . .			124.451·10

PASSYWA	Koron		
I. Fundusz związkowy.			
Majątek z roku poprzedniego	57.830·09		
Przewyżka	1360·96		59.191·05
II. Fundusz chorych.			
Majątek z roku poprzedniego	60.314·35		
Deficyt	32.938 05		27.376·30
III. Fundusz delegacyjny.			
Majątek z roku poprzedniego	9128·40		
Deficyt	7851 19		1277·21
IV. Fundusz prasowy.			
Majątek z roku poprzedniego:			
„Holzarbeiter“ . . .	44.936·93		
„Drzewodelnik“ . . .	29.051·06		
„Robotnik drzewny“ .		73.381·45	
V. Deficyt.			
„Holzarbeiter“ . . .	18.062·22		
„Drzewodelnik“ . . .	18.152·58		
„Robotnik drzewny“ .	1166 65	37.381·45	36.606·54
Razem . . .			124.451·10

Za kierownictwo kasy:

Jan Gross Tomasz Mrkwiczka

Za kontrolę:

Jan Wesely Michał Danek Jan Riedl Józef Sokol

Bolesław Jaroszewski Antoni Ebner.

i to wszczętych w małych warsztatach, bez poprzednich przygotowań, pozostało bez rezultatu. 8.836 robotników osiągnęło zupełny rezultat, 2160 (Zagłębie) częściowy. Rozdzielone na pojedyncze zawody przedstawiają się akcye w następujący sposób. Metalowcy prowadzili 20 akcyj, garbarze 3, stolarze 11, kamieniarze 2, introligatorzy 3, górnicy 3, pomoc drukarska 2, kelnerzy 2, litografi 1, murarze 5. Ilość strejków była mniejszą niż w latach 1905 i 1906; w ostatniem trzechleciu akcya cennikowa się zaostrza, gdyż strejki trwały dłużej. Ogólna liczba dni strejkowych wynosiła 165.504; strejków drobnych (1—2-dniowych) było 10; w strejkach ponad 30 dni brało udział około 4000 robotników; były strejki trwające 42 i 45 dni. 28 akcyj cennikowych zakończyło się umową na pewien przeciąg czasu.

Widzimy z powyższego przedstawienia, że przedsiębiorcy stają się wobec nas silniejsi, gdyż czas strejku przedłuża się. Mamy do czynienia ze wzrastającą organizacyą przedsiębiorców i już w najbliższych latach organizacya ta może stać się dla nas bardzo groźną potęgą. Grozi nam także inne niebezpieczeństwo: akcya, wszczęta pod protektoratem przedsiębiorców i przez nich popierana, a zmierzająca do rozdwojenia sił robotniczych, do rozbicia naszej organizacyi. Narodowi demokraci i klerykali odgrywają u nas rolę „żółtych“. I wobec tych niebezpieczeństw trzeba nam tem bardziej zwrócić jak najpilniejszą uwagę na potrzebę pracy organizacyjnej, trzeba dążyć ze wszystkich sił do utrwalenia już istniejących organizacyj i stwarzania nowych.

Nad referatem tow. Żuławskiego rozwinęła się dyskusya, w której wzięło udział kilkunastu delegatów.

Delegaci separatystów żydowskich wystąpili znowu ze swojemi pretensyami i narzekaniami na to, że się im „pracować nie pozwala“. Tow. Żuławski, odpowiadając na ten zarzut, wykazał faktami, że owa „praca“ separatystów polega na niszczeniu i rozbijaniu grup, które dostaną się w ich ręce, i tę zabójczą dla kierowanych przez siebie grup robotę prowadzą oni z takim skutkiem, że obecni na zjeździe ich delegaci nikogo i niczego nie reprezentują. **Na ich warcholską robotę i wrogie naszej organizacyi robotniczej tendencye pozwolić nie możemy i będziemy je zawsze z całą stanowczością zwalczać.**

Po końcowem przemówieniu tow. Żuławskiego, jako sprawozdawcy, uchwalono na wniosek tow. Zakrzewskiego przyjąć sprawozdanie sekretaryatu do wiadomości.

Agitacya i organizacya.

Tow. Żuławski referuje powyższy punkt porządku dziennego, wykazując, że cała praca agitacyjna i organizacyjna zwaloną jest na barki kilku ludzi, którzy przy najlepszej woli nie są w stanie podołać. Już na poprzednim zjeździe mówiono, że każdemu zawodowi należy się sekretarz, ale taki sekretarz centralny znowu nie mógłby w różnych miejscach pracować; to może zrobić tylko siła miejscowa. Dlatego komisya zawodowa proponuje utworzenie 5 sekretaryatów: dla Lwowa, dla zagłębia krakowskiego, dla Podkarpacia, dla Galicyi środkowej z siedzibą w Nowym Sączu i dla okręgu Stanisławów—Kołomyja. Chodzi jednak o kwestyę kosztów. W tym względzie proponuje się pobieranie w każdej organizacyi po 1 h. od wkładki, oraz zwrócenie się do centrali zawodowych, aby że swej strony również dawały po 1 hal. od wkładki na cel uposażenia sekretarzy. Fundusz stąd powstały dałby nawet nadwyżkę, którą możnaby obrócić na inne cele autonomicznej organizacyi w kraju.

Dyskusya.

Tow. Sołek (Lwów) żąda ustanowienia sekretarza zawodowego dla Galicyi wschodniej z siedzibą we Lwowie; sekretarza miałaby ustanowić krajowa komisya zawodowa w porozumieniu z grupami.

Tow. Soroniewicz (Sanok) przedstawia walkę z bezrobociem w fabryce wagonów w Sanoku i wzywa do popierania pism partyjnych.

Poseł Moraczewski przemawia za koniecznością utworzenia sekretaryatu zawodowego dla Podkarpacia z siedzibą w Drohobyczu lub w Borysławiu. Tam jest prawdziwy wielki przemysł; tam pracuje 40.000 robotników w tartakach, rafineryach nafty, kopalniach nafty i wosku, fabrykach zapałek, dalej są masy metalowców, robotników budowlanych, kolejarzy i t. d. Wprawdzie komitety miejscowe polityczne zajmują się także organizacyą zawodową, ale to jest robota dyletancka; dlatego potrzeba agitatora zawodowego. Co do podwyższenia wkładki o 1 h. proponuje, aby ściągały go centrale na rzecz komisyi krajowej.

Dokończenie sprawozdania oraz uchwalone rezolucye w następnym numerze.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

Jasienica. Po raz pierwszy obchodzili nasi towarzysze święto 1 Maja. W tym dniu zwołali zgromadzenie ludowe, w którem brało udział przeszło 300 osób. Przewodniczył tow. Wieja. Porządek dzienny opiewał: I. Znaczenie 1 Maja. II. Ubezpieczenie na starość, III. Ośmiogodzinny dzień roboczy. Do wszystkich punktów referował tow. Jaworski ż Bielska. Przy pierwszym punkcie omawiał znaczenie 1 Maja, dlaczego lud pracujący zowie ten dzień swojem świętem. Gdy skończył, przyniósł tow. Cholewik nasz czerwony sztandar, do którego jedna z towarzyszek przypięła czerwoną szarfę. Wszyscy odśpiewali „Czerwony Sztandar“ a tow. Wieja podziękował w gorących słowach towarzyszom i towarzyszkom za ich składki, za które został zakupiony czerwony sztandar. Potem zabrał znowu głos tow. Jaworski i przedstawiał, czego żąda lud pracujący w dniu 1 maja. A więc żąda naprzód ubezpieczenia na starość. Omawiał łajdackie stosunki w parlamencie, w którym zasiadają księża, biskupi, wielcy posiadacze i inni kapitaliści.

Żąda dalej ośmiogodzinnego dnia roboczego i takiej płacy, aby każdy robotnik mógł żyć jak człowiek, a nie jak bydlę. Żąda wolności słowa i druku. Wskazał jak nasi wrogowie i zdrajcy drukują w swoich gazetach najrozmaitsze fałsze i oszczerstwa, a my bronić się nie możemy, bo nas zaraz konfiskują. Potrzebną jest dla ludu wolność zgrdmadzeń i stowarzyszenia się, aby lud biedny mógł bez przeszkody radzić nad polepszeniem swej doli.

W końcu przewodniczący, dziękując zgromadzonym za tę wspaniałą manifestacyę, zamknął zgromadzenie. *Obecni.*

Towarzysze! Czytajcie prasę partyjną!

Robotnik, który zamiast pisma robotniczego prenumeruje organ wrogów robotników, popełnia duchowe samobójstwo, zbrodnię na własnych braciach, zdradę swojej klasy.

Wilhelm Liebknecht.

Abonujcie pisma robotnicze!

Właściciel T. Mrkwiczka. Wydawca i odpowiedzialny Redaktor: Zygmunt Klemensiewicz. Drukarnia Ludowa, ul. Filipa 11.